

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Vogel Vliegop

Tekst van Julia Donaldson | Vertaling door Bette Westera | Illustraties van Catherine Rayner
Uitgave van Gottmer; 2020 | Een papieren prentenboek met 15 prenten en rijmteksten

Bekijk de vogel op de voorkant van het boek en je frons vanzelf je voorhoofd, want oei, wat kijkt die boos zeg! In Afrika wordt deze vogel de 'Go-away-bird' genoemd omdat zijn roep 'goewaa' is en klinkt alsof hij iedereen weg wil jagen. In dit verhaal doet Vliegop dat dan ook: 'Ga weg!' roept ze naar de vogels Kwebbel, Fladder en Snoeper als die haar komen vragen of ze met hen wil kletsen, vliegen of besjes snoepen. Ook de grote vogel Rover komt op haar af, en zegt 'Ik pak je!' De kleine vogel Roeper ziet het gebeuren, roept de andere vogels terug en gezamenlijk verjagen ze de gevaarlijke roofvogel. Nu buigt Vliegop beschaamd haar kopje voor haar behulpzame vrienden en vraagt: 'Vlieg niet op, alsjeblieft. Ga niet weg!'. Wat een spannend verhaal, krachtige prenten en beeldende taal... een heerlijk boek om met veel expressie voor te lezen!

Voor de oudste peuters (vanaf 3 jaar)

Dit is echt zo'n verhaal met elementen die passen bij oudere peuters die al enigszins complexe verhaaltjes begrijpen. Dit is namelijk een eenvoudig stapelverhaal met veel herhaling en voorspelbaarheid. Er zijn drie vogels die volgens eenzelfde patroon vragen of Vliegop met ze mee wil doen en Vliegop jaagt hen telkens ook op ongeveer eenzelfde manier weg. Het probleem met de roofvogel kunnen peuters begrijpen, evenals de oplossing die volgt dankzij de helpende vogels. En zoals dat hoort bij peuters: het einde is bevredigend. Hun sociaal-emotionele ontwikkeling is wel zover dat ze de basisemoties boos, bang en blij goed kennen en in kunnen voelen dat Vliegop zich schaamt, of spijt heeft dat hij niet zo aardig was. De rijmteksten laten je misschien veronderstellen dat die te moeilijk zijn voor peuters. Maar niet alle woorden hoeven precies begrepen te worden. Door de illustraties en jouw expressie zullen de peuters alles des te beter aanvoelen.

Voorbereiding

Door goed bij jezelf na te gaan wat er in je omgaat als je dit boek leest ter voorbereiding, heb je de aandachtspunten te pakken, waarop je wilt letten bij het voorlezen.

- Merk je dat je zin hebt om de tekst al hardop te lezen? Je hoeft geen stemmetjes te verzinnen maar je zult je toon vanzelf aanpassen. Oefen vooraf even hoe je je stem laat klinken: snel en langzaam, zacht, hard, boos, nijdig, vrolijk, vriendelijk, knorrig, schuchter, angstig, timide en triomfantelijk op het eind.
- Let eens op de prachtige zinnen die goed rijmen en voor peuters heel verrijkend zijn voor hun taalgevoel, zoals: 'Vlieg op met dat wilde geklep en geklapper, dat duizelingmakende vleugel-geflapper: daar kan ik niet tegen, ga terug naar je heg. Scheer je weg'. Lees de tekst zoals die in het boek staat. Je legt al die fraaie woorden niet uit, maar bedenkt een alternatief om het wat uit te leggen. Je zegt het op een andere manier of geeft wat toelichting nadat je de tekst hebt voorgelezen, bijvoorbeeld: 'Vliegop wil niet dat Vlieger heel hard met zijn vleugels flappert. Dat vindt ze niet fijn. Ga maar weg jij!'.

Introductie

Bij dit boek past een introductie goed. Het is zinvol om daarmee een bruggetje naar het verhaal te maken.

- **Vogels kijken**

Doel: belangstelling voor het verhaal en voorkennis oproepen over vogels

- » Speur met de kinderen buiten of door het raam naar rondvliegende vogels. Of door een voedertafel buiten lok je ze dichterbij je in de buurt. Je hebt nu aanknopingspunten voor gesprekjes, bijvoorbeeld of een vogel alleen is of dat er vriendjes in de buurt zijn, of ze zweven of flink flapperen met hun vleugels. Je ziet ze samen van het vogelvoer snoepen. Kijk eens goed hoe dat gaat. Sturen ze elkaar weg met 'Ga weg jij!'?

- **Kleurrijke vogels**

Doel: in de sfeer brengen van dit verhaal over vogels

- » Toon uit een fotoboek of op een scherm via Internet afbeeldingen van kleurrijke Afrikaanse of Aziatische vogels. Bekijk hoe ze eruit zien, hoe mooi ze zijn en of er ook grijze of zwarte vogels bij zijn. Welke vogel heeft een kuif, een lange staart of een lange snavel? Neem dan het boek erbij en beschrijf samen hoe Vliegop eruit ziet.

Voorlezen

Als dit boek je bevalt, zal het voelen als een leuke uitdaging om het voor te lezen aan een klein groepje peuters. Ze moeten natuurlijk wel goed jouw gezicht en het boek (op een boekenstandaard) steeds goed kunnen zien.

- Geef de kinderen de kans, zeker bij de eerste keer voorlezen, om goed de platen te bekijken en hun indrukken te verwerken. Je hoeft ze niet zelf meteen op dingen te wijzen. Wacht het even af.
- De onderwerpen waar kinderen zelf over beginnen zijn het beste om een gesprekje over te voeren. Daar voelen ze zich op dat moment het meest bij betrokken. Dat kan van alles zijn. Wat in jouw ogen minder relevant is, kan voor hen juist heel boeiend zijn.
- Een goede manier om peuters aandachtig mee te laten doen en vragen en verklaringen bij ze op te roepen is door zelf een lezersreactie te geven, d.w.z. iets hardop zeggen wat misschien ook de kinderen bezig houdt, bijvoorbeeld: 'Ik snap niet waarom Vliegop zo boos doet', 'Ik vind die kleine Roeper wel een slimmerik hoor', 'Zo! Die zijn dapper!' Hoe gaan ze mee met jouw gedachte?
- Stel vragen waarmee je de kinderen aan het nadenken zet, bijvoorbeeld: 'Waarom komen de vogels Vliegop helpen?', 'Waarom heeft Vliegop hier haar kopje gebogen?', 'Hoe zal het nu verder gaan?'.

Activiteiten

Door na het voorlezen een betekenisvolle activiteit te doen, zorg je voor nog meer plezier en meer verwerking.

- **Kijk eens boos, bang en blij**

Doel: meebeleven en verdiepen van de emoties

- » Neem het boek er nog eens bij en zoek de prenten op die heel goed laten zien hoe de vogels zich voelen. Dat zie je zowel bij Vogel Vliegop als de vier gekleurde vogels en de grote roofvogel. 'Hoe kijkt Vliegop hier? Probeer ook eens zo boos te kijken.' 'En hoe kijkt de kleine Vlieger als Vliegop hem wegstuurt? Die is geschrokken! Hoe kijk jij als je schrikt?'. 'En hoe kijkt Rover als hij Vliegop wil opeten?'. 'Hoe kijkt Vliegop als hij vertelt dat de vogels alsjeblieft niet weg moeten vliegen?'.

- **Kwebbelen, snoepen, fladderen, roepen en verstoppertje spelen**

Doel: door te spelen het verhaal verwerken

- » Op het einde van het verhaal zijn Vliegop en de vier andere vogels vriendjes. Nu gaan ze samen doen waar Vliegop eerst niet aan mee wilde doen. Speel met de kinderen die spelletjes. Doe gezellig alsof jullie vogels zijn die met elkaar kwebbelen, snoepen van besjes, lekker fladderen, roepen en verstoppertje spelen.